

i obžalovaný tuto podmínku tak pojímal, jak soukromý účastník a nalézací soud ji pojímá.

Totéž platí i ohledně námitky obhajoby, že firma čekala na zaplacení účtů i 2 měsíce, neuplatnivši výhradu vlastnictví, kterou soud odbývá úvahou, že dříve firma mohla za to míti, že obžalovaný má vždy dosti hotových prostředků, by mohl část peněz za prodanou mouku zaplatiti, a neměla důvodu k uplatnění vlastnictví; by však obžalovanému mohla býti jeho činnost přičítána za vědomě protiprávní jednání, musilo by býti zjištěno, že si tento rozsudkem předpokládaný důvod, z něhož mlýn neuplatňoval své vlastnické právo, i obžalovaný po dobu svého obchodního spojení s mlýnem uvědomil a tedy seznal (což popírá), že jest výhrada vlastnictví přes to v platnosti. Právem vytýká dále stížnost rozsudku vadnost, pokud ohledně směnek poškozené v dubnu 1928 vystavených jen vyslovuje, že ani obžalovaný nemohl potvrditi, že se vystavení směnek (z nichž jednu na 2.000 Kč zaplatil) stalo v úmyslu by byl starý smluvní poměr zrušen. Leč soud neuvažoval o tom; zda se vystavení oněch směnek pokládalo (aspoň se strany obžalovaného) za řádné placení dlužné kupní ceny jemu stejně jako zboží svěřené, a zda obžalovaný, vystaviv směnky (roz. v důvěře, že je bude moci včas zaplatiti), nebyl toho mínění, že pak může s moukou, pokud tu in natura ještě v této době byla, volně nakládati. Tohoto uvažování nebylo by třeba, kdyby soud podle pravidel shora vyložených dospěl k přesvědčení, že po stránce subjektivní nešlo o vědomě protiprávní jednání obžalovaného.

Čís. 3970.

Pro pojem uzavřené osady (uzavřeného místa) ve smyslu § 46 min. nař. čís. 81/1910 jest rozhodné, že nejde o jedno neb o jednotlivá, o samotě stojící, dojem samostatné jednotky činící stavení, nýbrž o více budov pohromadě stojících, třebas ne těsně seskupených, avšak takových, jež se i při povrchním, letném pohledu jeví jako společné osídlení, jako skupina, tvořící místní celek, ať již osadu, obec nebo jen její část.

Ve směru subjektivním nejde o to, zda pachatel mohl za dané situace předvídati, že může jízdou ohroziti život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí, nýbrž rozhoduje jen, zda mohl předvídati, že rychlou a neopatrnou jízdou může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí.

Po subjektivní stránce nemusí soud zjišťovati pachatelovo vědomí o tom, že jde o uzavřenou osadu (pojem právní); stačí, je-li zjištěno, že si uvědomil skutkový stav, takové seskupení domů, které nestojí o samotě a nečiní dojem samostatných jednotek, nýbrž jeví se částí skupiny zcelené, spolu související.

(Rozh. ze dne 17. října 1930, Zm II 361/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 16. září 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po věcné stránce — čís. 9a) § 281 tr. ř. — namítá stěžovatel, že nalézací soud posoudil právně mylně otázku objektivního i subjektivního zavinění obžalovaného. Především má za to, že předpoklad rozsudku, že obžalovaný nesměl jeti v místě srážky větší rychlostí než 15 km vzhledem k ustanovení prvního odstavce § 46 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák., vychází z nesprávného výkladu pojmu uzavřené osady. Podle názoru stěžovatele neodůvodňují okolnosti zjištěné v rozsudku právní závěr, že místo srážky je v uzavřené osadě; uváží-li se, že čtyři domy po pravé straně silnice jsou od sebe značně vzdáleny — celková vzdálenost obou krajních budov činí prý aspoň 300 kroků, — a že neleží přímo u silnice, — dům starosty jest prý vzdálen od silnice 25 kroků a není označen jako obydlí starosty, obchod a trafika K-ovy nemají přístup od silnice, nýbrž jen ze síně, a nejsou nijak nápadny, takže projíždějící automobilista nemůže ani poznati, že projíždí částí osady, a dokonce takovou částí, jež tvoří středisko hospodářského a společenského života. Část osady ležící po levé straně za řekou a loukou jest prý vzdálena od silnice asi 50 kroků, má samostatnou existenci, má vlastní silnici i obchody atd. Zmateční stížnost jest na omylu. Pro pojem uzavřené osady (uzavřeného místa) — oba výrazy znamenají v § 46 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák. totéž, — jest rozhodné, že nejde o jedno neb o jednotlivá, o samotě stojící, dojem samostatné jednotky činící stavení, nýbrž o více budov pohromadě stojících, třebaš ne těsně seskupených, avšak takových, jež se i při povrchním, letmém pohledu jeví jako společné osídlení, jako skupina, tvořící místní celek, ať již osadu, obec nebo jen její část. Nezáleží na tom, zda jsou stavení po obou stranách či jen po jedné straně silnice, zda jsou přímo u silnice, či poněkud dále, zda jsou těsně u sebe či od sebe odděleny sady, zahradou nebo silnicí, potokem atd. Lhostejno je, zda taková skupina tvoří střed hospodářského a společenského života čili nic, rozhodno jest jen a stačí, že jde o skupinu stavení, budov, tvořících společné osídlení, v jehož obvodu vzniká čilejší ruch podmíněný právě stykem obyvatelů jednotlivých stavení, po případě jednotlivých skupin, frekvencí povozů, pobytem dětí, odůvodňující, by se jízda po silnici děla se zvýšenou opatrností. V souzeném případě jest zjištěno, že místo úrazu jest v území obce S. mezi dvěma místními skupinami budov, z nichž jedna skupina po pravé straně, sestávající ze čtyř usedlostí, oddělených od sebe zahradami a vzdálených od sebe 150 + 44 kroků, v nichž je obydlí starosty, obchod se smíšeným zbožím a trafika, — tvoří podle přesvědčení soudu téměř středisko hospodářského i společenského života této části obce, i při letmém pohledu se jeví jako část obce, skupiny, ve společnou osadu zcelené; po levé straně je jiná část osady »W.«, k níž odbočuje právě blízko místa srážky od silnice mostek přes říčku

B., spojující obě části osady. Vzhledem k těmto zjištěním jest souhlasiti s prvním soudem, že jde o uzavřenou osadu pokud se týče o místo ve smyslu § 46 min. nař., a že obžalovaný byl povinen jeti jen rychlostí 15 km, při čemž lze ponechati stranou, zda neukládala situace v místě a v době srážky — nepřehlednost silnice v okamžiku, kdy auto obžalovaného projíždělo vedle dvou nákladních povozů, vezoucích dříví a hraničné kameny, působících hluk, obžalovanému, by snížil rychlost jízdy až na 6 km podle druhého odst. § 46 min. nař.

Zmateční stížnost má za to, že si usmrcená Anna H-ová zavinila úraz výlučně sama; ve směru subjektivním dovozuje, že obžalovaný za dané situace nemohl předvídati, že svou jízdou může ohroziti život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí, an prý měl silnici volnou, rozhled dobrý a nikoho dříve na silnici neviděl; mimo to dal dvě vydatná výstražná znamení a nemohl ani tušiti, že by mohl někdo vyjít z domu K-ova a dostat se v tak krátké době až na silnici, a skryt za nákladním vozem vskočiti přímo do jízdní dráhy obžalovaného. Než zmateční stížnost přehlíží, že o takovouto předvídatelnost se v § 335 tr. zák. nejedná; jde o to a rozhoduje jen, zda mohl obžalovaný předvídati, že rychlou a neopatrnou jízdou může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí, a na tuto otázku odpověděl nalézací soud kladně, zjistiť, že obžalovaný, jenž vícekrát jel po státní silnici v republice Československé, takže u něho jest předpokládati znalost předpisů tu platících, a jenž podle přesvědčení soudu jednak rychlou, jednak neopatrnou jízdou smrtelný úraz zavinil — mohl snadno poznati nebezpečí z takové jízdy plynoucí, jednak podle předpisů, jednak podle přirozených pro každého seznatelných následků. Při tom soud uvážil, že obžalovaný byl povinen počítati s možností, že lidé chodí i v jízdní dráze na silnici a že tam chodí i děti. I když se to již neděje zpravidla ve městech, kde jsou po obou stranách chodníky, jest to obvyklým zjevem ve venkovských rolnických a průmyslových osadách, kde nejsou po obou stranách silnice osadou probíhající chodníky a že tomu tak je i v S. K dalšímu dolíčení zmateční stížnosti jest dodati, že zmateční stížnost, která sama připouští, že by se byl úraz nestal, kdyby byl obžalovaný jel rychlostí jen 15 km, připouští i, že obžalovaný ztratil přehled po pravé straně silnice, když byl těsně před povozy. A právě tato okolnost měla ho nabádati ke zvýšené opatrnosti a ke zmírnění rychlosti jízdy, by tak zůstal pánem rychlosti. Poněvadž se tak nezachoval, jel nepřipustně rychle a neopatrně, a podle přesvědčení soudu musel počítati s možností, že lidé venku chodí po silnici i v jízdní dráze, jest odůvodněn názor prvního soudu, že spoluzavinil smrtelný úraz Anny H-ové ve směru objektivním i subjektivním. Namítal-li obhájce při zrušovací líčení, že nalézací soud nezjistil po subjektivní stránce vědomí obžalovaného o tom, že jde o uzavřenou osadu, jest mu odvětiti, že soud nebyl k takovému zjištění povinen, ano tu jde o právní pojem; stačí, je-li zjištěno, že si obžalovaný uvědomil skutkový stav, takové seskupení domů, které nestojí o samotě a nečiní dojem samostatných jednotek, nýbrž jeví se částí skupiny zcelené, spolu související.